

Vlaams
Parlement

vergadering **C211 – LEE27**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 27 april 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de informatie aan eigenaars bij bestemmingswijziging ingevolge een ruimtelijk uitvoeringsplan - 1768 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Lode Ceyskens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de geplande administratieve hervorming van het beleidsdomein RWO - 1779 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de regelgeving inzake planologische attesten - 1858 (2010-2011)	9
Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het principe 'niemand kan rechter zijn in zijn eigen zaak' bij het behandelen van bezwaarschriften bij een openbaar onderzoek aansluitend op de deontologische code voor de GECORO-leden (Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening) - 1883 (2010-2011)	14
■	

Voorzitter: de heer Bart Martens

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de informatie aan eigenaars bij bestemmingswijziging ingevolge een ruimtelijk uitvoeringsplan - 1768 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (RUP's) en openbare onderzoeken, ik heb er een vaste relatie mee omdat mijn gemeente altijd een voortrekker is geweest van RUP's. In het verleden hebben we ervaren dat de informatie niet tot bij de bevolking komt, ook al wordt die kenbaar gemaakt via kranten en de website van de stad of gemeente. Gelukkig organiseren gemeenten hoorzittingen voor mensen uit het betreffende gebied. Maar als men in onverdeeldheid is met de grond en als mensen niet meer in de streek wonen, is het niet vanzelfsprekend om dit aan de weet te komen. Niettegenstaande RUP's op het lokale niveau een goed instrument zijn om aan ruimtelijkeorderingsbeleid te doen, heb ik er gemengde gevoelens bij.

Volgens het decreet zijn we niet verplicht om eigenaars persoonlijk op de hoogte te brengen. Openbaar onderzoek, kranten en websites van gemeenten worden daarvoor nogal eens gebruikt. Ik zou veel verder durven te gaan, maar dat geeft dan ook meer administratieve rompslomp, en daarover willen gemeenten autonomie.

Ruimtelijke uitvoeringsplannen gaan vaak over grote oppervlaktes en vele percelen. Toen ik enkele weken geleden een verhaal hoorde, moest ik toch even slikken. RUP's worden al eens gebruikt om problemen van zonevreemdheid op te lossen. Dit was zo'n geval. Een gemeente wilde een probleem met een zonevreemd bedrijf oplossen met een RUP, en het zelfs uitbreidingsmogelijkheden geven, maar ze vond het belangrijk dat er een groenbuffer is. Het straffe van het verhaal is dat men een buffer van 22 are wil aanleggen op een aanpalend stuk woonuitbreidingsgebied van iemand anders.

Dit is een heel vreemde gang van zaken, met alle gevolgen van dien. Het gaat over bouwgrond, er is planschade. Het is moeilijk te aanvaarden dat men via een RUP zaken oplegt voor andere gronden. Dan komt de vraag op welke manier we die aanpalende eigenaars kunnen betrekken. In dit geval gaat het over mensen die niet in dat gebied wonen en het ook niet hebben gezien in de krant. Op gemeentelijk niveau wordt wel beslist om 22 are in te palmen en daar een groenbuffer aan te leggen om het zonevreemde bedrijf alle kansen tot ontplooiing te geven.

Ik vond dit een uniek geval, ik heb het nog nooit gehoord, hoewel ik Wonen en Ruimtelijke Ordening toch al enkele jaren volg. Minister, hebt u daar kennis van? Hebt u de voorbije twee jaar al zulke dossiers zien passeren? Is het mogelijk dat de administratie richtlijnen geeft aan eigenaars die grote gevolgen zullen dragen van RUP's, om hen hierbij te betrekken?

Wie draagt de kosten voor begeleidende maatregelen zoals groenbuffers? Het is straf dat de gemeente 22 are groenbuffer aanlegt, en dat je dat dan zelf nog moet betalen ook. Wordt dat niet het best gedragen door degene die het meeste baat heeft bij de opstelling van een RUP? Op wie en onder welke voorwaarden kan de getroffen de minwaarde op zijn eigendom verhalen? Het ging in dit geval over bouwgrond.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Dit is een uitzonderlijke situatie, en gelukkig maar. Bij het Agentschap Ruimte en Erfgoed, dat de gemeentelijke planning begeleidt, zijn er twee gevallen bekend. Eén geval situeert zich in de provincie Antwerpen, in mijn eigen gemeente Edegem. Het tweede geval is in de provincie Limburg, en dat is het geval waar u over spreekt. In Edegem is een gedeelte van de goedkeuring daardoor onthouden. In Limburg gaat

het over een buffer waarbij een recent opgerichte woning in een bufferzone terecht kwam. Er moet niet alleen een groenzone worden aangelegd, er was ondertussen ook al gebouwd.

Ik heb begrepen dat de betrokken gemeente ondertussen een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) aan het maken is om het probleem op te lossen. Maar het is inderdaad een vreemde situatie dat men bufferzones aanlegt op de grond van iemand anders. Dat is niet de manier van werken.

Als een RUP een herbestemming plant met een zone en bijhorende buffer zoals in dit geval, houdt mijn administratie in de advisering maximaal rekening met de eigendoms- en perceelsstructuur. Dat lijkt me ook logisch. Zo komen we niet in een situatie terecht zoals u die schetst. Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt erover gewaakt dat de nodige buffering op de eigen terreinen wordt vastgelegd en dat de last voor de buffer niet wordt afgewenteld op aanpalende percelen.

In de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt steeds als principe gehanteerd dat in een buffer wordt voorzien binnen de grenzen van het bestemmingsgebied of de terreinen die de hinderlijke activiteit bevatten. Het is niet alleen niet de manier van werken, het is ook verankerd in de typevoorschriften voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die de Vlaamse Regering heeft vastgesteld en in het bijhorend verslag dat als handleiding wordt gehanteerd.

Natuurlijk kunnen er ook gevallen zijn – maar dat is veeleer uitzonderlijk en daarover hebt u het niet – waarbij de afstand die bestaat tussen een bedrijf en woningen als een soort buffer wordt gezien. U hebt het over het specifiek opleggen van een buffer in een bepaald geval.

Op gewestelijk niveau zijn er de typevoorschriften en de handleiding. De provinciale administraties kennen ook die typevoorschriften en gebruiken die als inspiratiebron. Bovendien is er in de provinciale planning begeleiding door het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO). Uiteraard werkt dat met die typevoorschriften. Ook hier zijn er de nodige garanties voor de correcte intekening van de buffers. Het probleem situeert zich hier vooral op gemeentelijk vlak, gelukkig maar in twee gevallen. In die beide gevallen wordt naar een oplossing gezocht.

Daarnaast is er het aandachtspunt van de informatie aan de eigenaars. Mevrouw Heeren, dat hebt u in het verleden ook al gevolgd. Op 26 mei 2005 hebt u een vraag om uitleg gesteld aan toenmalig minister Dirk Van Mechelen. Hij heeft toen geantwoord dat het decreet Ruimtelijke Ordening de minimumeisen bevat voor bekendmaking van een openbaar onderzoek, maar dat een gemeente daar vaak bijkomende initiatieven in kan nemen, en dat dit laatste alleen maar kan worden aangemoedigd. Ik sluit me daar voor honderd procent bij aan.

De omgeving vroeger betrekken is een goede zaak. Het partnerschapmodel is ook de filosofie van de beleidsnota. Toenmalig minister Van Mechelen vermeldde toen de bekendmaking in het gemeentelijke informatieblad, de mogelijkheid van informatie en inspraakvergaderingen, en van kennisgevingen per brief. Ook de Vlaamse ombudsman haalt dit dikwijls aan als een terugkerende aanbeveling.

Tussen 26 mei 2005 en nu is er de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gekomen, die vanaf 1 september de verplichting geeft tot bekendmaking op de website van de initiatiefnemers van het plan. Daarnaast vermeldt de codex dat de Vlaamse Regering, de provincieraad of de gemeenteraad kunnen beslissen tot individuele kennisgeving aan eigenaars van percelen waarop het planningsinitiatief betrekking heeft.

Mevrouw Heeren, u zei zelf in uw vraag dat veel gemeenten vragen om dat aan hun autonomie over te laten. Dat is ook waarin de codex voorziet. Dan is de vraag of we dat niet moeten opleggen. Nu is het facultatief. Er zijn genoeg argumenten om het niet verplicht te maken. Vooral voor grote oppervlakten is het weer een vormvereiste en een administratieve

last die kunnen leiden tot procedurefouten en vragen, die weer kunnen leiden tot vernietigingen.

Dit is niet de juiste manier om het te doen. Het is niet omdat je de aanpalende mensen hebt betrokken, dat je alle betrokkenen hebt gevat. Want er zijn ook niet-eigenaars in de buurt die er misschien bij moeten worden betrokken. Ik wil het houden zoals het vandaag bestaat, bij een initiatief van de gemeente of de provincie om per planproces maatwerk te leveren.

In antwoord op uw laatste vraag, kan ik verwijzen naar het principe dat in buffers moet worden voorzien op de terreinen waar de hinderlijke activiteiten plaatsvinden. Die filosofie volgt u ook. De kosten worden dan logischerwijze gedragen door degene die de activiteiten ontplooit.

In het geval van een historisch gegroeid bedrijf dat moet worden gebufferd, is de logica dat de aanleg en het onderhoud van de buffer voor rekening van dat bedrijf komt. Dat lijkt me vanzelfsprekend. We kunnen moeilijk aan derden zeggen dat ze ergens een groene buffer moeten aanleggen en bomen moeten planten. De buffer kan een voorwaarde zijn om een bedrijf te mogen exploiteren op een bepaalde plaats, maar dan is het aan het bedrijf om voor een buffer te zorgen, en niet andersom.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik ben blij dat de minister dit ook een straf verhaal vindt. Ik heb al veel meegemaakt, maar dit tart elke verbeelding. Gelukkig gaat het slechts om twee gevallen, meer bepaald in Edegem en in Limburg.

De vraag is of we dit moeten reglementeren. Kan dit niet in een omzendbrief of een richtlijn worden opgenomen? Indien in een RUP buffers worden opgenomen, kunnen die niet op de eigendom van iemand anders tot stand worden gebracht. Dit is een gekristalliseerde versie van het antwoord dat de minister net heeft gegeven.

We zouden dit op een of andere manier naar de gemeenten moeten doorspelen. Ik kan deze vraag om uitleg natuurlijk doorgeven. Ik zal dat ten aanzien van de betrokken gemeenten zeker doen. Dit valt echter ook onder de autonomie van de gemeentebesturen. De diensten Ruimtelijke Ordening en de studie bureaus die de RUP's opstellen, kijken naar de Vlaamse overheid. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is voor hen de bijbel. Op welke manier kunnen we die boodschap wereldkundig maken? Misschien kan dit via de website gebeuren. We moeten de inhoud van deze vraag om uitleg wereldkundig maken.

De heer Bart Martens: Ik wil hier nog iets aan toevoegen. De individuele kennisgeving, die momenteel facultatief is, kan niet enkel in verband met het openbaar onderzoek zinvol zijn. De individuele kennisgeving kan ook met betrekking tot de definitieve vastlegging zinvol zijn.

Gisteren hebben we het over de kapitaalschade en over de gebruikerscompensatie gehad. Hier wordt blijkbaar zeer weinig gebruik van gemaakt. Veel betrokken burgers weten immers niet welke rechten en plichten ze allemaal hebben. Dit kan in bepaalde gevallen zinvol zijn.

Er is in een aantal beperkingen voorzien. Indien iemand ten gevolge van een bestemmingswijziging onder de nulbemesting valt, moet hij worden aangeschreven. De individuele kennisgeving kan worden gebruikt om mensen te wijzen op de rechten waarvan ze ten gevolge van bepaalde stemmingswijzigingen genieten.

De minister heeft erop gewezen dat de individuele kennisgeving facultatief is. Misschien kan hij een richtlijn uitvaardigen om duidelijk te maken in welke gevallen en met betrekking tot welke RUP's het interessant en aangewezen lijkt tot een individuele kennisgeving over te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, gelieve me te verontschuldigen dat ik laattijdig ben binnengekomen. Ik wil me kort aansluiten. Ik weet niet welke twee gevallen net zijn aangehaald, maar ik stel ook vast dat er gevallen zijn bij ons in de regio waar effectief buffers worden gelegd op andermans perceel, waar de burens de gevolgen niet hebben ingeschat en men niet op de hoogte was. Dan moet er een nieuw RUP worden opgemaakt om de situatie recht te zetten. Dan krijg je opvolgingen van RUP's. Het is belangrijk dat de mensen weten wanneer er ingrepen gebeuren op hun terrein. Daarvoor zijn er openbare onderzoeken en dergelijke, maar uit de vraagstelling over de kapitaalschadecompensatie gisteren, blijkt dat er heel wat eigenaars momenteel niet op de hoogte zijn van hun rechten, zoals de voorzitter zegt, en dat er heel weinig aanvragen gebeuren.

De vraag was of er aan de communicatie enige bijsturing zou kunnen gebeuren zodat de mensen goed weten wat hun rechten en plichten zijn of wat eventueel de gevolgen zijn. Ik heb begrepen dat er overleg over zou zijn binnen de administraties, zowel de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) als het departement RWO, om te zien op welke wijze dat verbeterd zou kunnen worden. Ik hoop dat u het kunt ondersteunen dat wordt bekeken op welke wijze iedereen goed op de hoogte is van de eventuele gevolgen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik wil herhalen dat het in heel Vlaanderen gaat over twee gevallen, één in Limburg en één in Edegem. Laat ons eerlijk zijn, het is een heel rare situatie dat je een planning tekent en zegt: we leggen hier een buffer aan, maar dat is op de grond van iemand anders, en daar moeten bomen geplant worden en dergelijke meer. Ik denk dat de logica hier ver zoek is.

Ik heb ook gezegd in mijn antwoord dat je bijna een natuurlijke situatie kunt hebben waarbij, ik zeg maar wat, je een bedrijventerrein hebt met errond een stukje landbouwzone en dat je die landbouwzone als een buffer gaat gebruiken tot aan het gebouw van de hoeve. Dat kan. De natuurlijke situatie kan maken dat je bijna een natuurlijke buffer hebt, maar dat is nog iets anders dan dat je een bufferzone maakt in een zone met een net opgerichte woning die daar wettelijk correct is gebouwd.

Het is dus zeer uitzonderlijk. Vandaar mijn antwoord dat het niet nuttig of zinvol is om een hele richtlijn uit te schrijven of een omzendbrief op te stellen. Ik ben het ermee eens dat we dit antwoord kunnen gebruiken en bijvoorbeeld iets op de website van Ruimtelijke Ordening plaatsen en zeggen dat dit niet de juiste praktijk is. Het is niet de manier waarop je moet werken. De logica is dat de buffer komt op het terrein van de betrokkenen, zoals in Vlaanderen in het gewest en de provincie vandaag gebeurt.

Ten aanzien van het wel of niet geven van informatie, blijf ik bij de principes die in de codex zijn opgenomen om plan per plan te bekijken wie er het best kan worden betrokken. Daar vrij grote richtlijnen over geven, zoals de voorzitter voorstelt, is heel moeilijk. Vanaf welke oppervlakte ga je zeggen dat je iedereen moet aanschrijven? Wie moet je aanschrijven? De eigenaars, de huurders, of iedereen? Gaat Vlaanderen dat organiseren? Ik sta erachter dat een goed gemeentebestuur eerder meer doet dan minder. Of we dat allemaal moeten vatten vanuit Vlaanderen en er niet van mogen uitgaan dat een goed gemeentebestuur zelf het juiste initiatief neemt en het beste kan inschatten wat nodig is, lijkt mij niet de richting te zijn die ik wil uitgaan. Ik zal zeker naar aanleiding van de vragen die jullie blijkbaar gisteren hebben gesteld, met de collega's bekijken of er iets meer moet gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Wat dit laatste betreft, denk ik dat u gelijk hebt. Mijn ervaring op het lokale niveau is dat de gevallen van onverdeeldheid de grote moeilijkheid zijn. Deze mensen wonen vaak niet meer in dat gebied, maar aan de kust. Dat is een probleem. De vraag is hoe je die detecteert. Het gaat zelden over kleine ruimtelijke uitvoeringsplannen, maar grote. Ik moet toegeven dat het bijna onbegonnen werk is voor een gemeente. Je hebt bijna

een fulltime ambtenaar nodig om op te zoeken van wie het perceel is en waar al die eigenaars wonen.

Ik deel uw mening dat goede gemeenten meer doen dan alleen een annonce plaatsen in de krant. Ze gebruiken hun eigen website en organiseren een hoorzitting waarop iedereen is uitgenodigd.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts, het is tegen het reglement, maar ik geef u nog graag het woord als iedereen het daarmee eens is.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister, ik ben ook tevreden met uw antwoord. Ik kan me indenken dat er op gewestelijk niveau twee gevallen zijn en dat u geen zicht hebt op de gevallen die bijvoorbeeld in gemeenten mislopen. In mijn regio is er ook een geval waar de buffer is gelegd op andermans terrein en waar nu opnieuw een RUP in opmaak is. Het gezond verstand moet hier gelden. Met de communicatie van uw antwoord is het duidelijk dat we dat te allen tijde moeten vermijden.

Wat kapitaalschade betreft, begrijp ik dat het heel moeilijk is om bij onverdeeldheden te weten wie allemaal eigenaar is en dat daar mogelijk een hoop procedurele fouten en dergelijke kunnen worden gemaakt. Anderzijds is in het decreet heel duidelijk opgenomen wie er recht heeft op kapitaalschade en vanaf welke grootte. In ieder geval moet er in het openbaar onderzoek bij een RUP in de toekomst bij zitten wie rechten kan putten uit de kapitaalschade. Daar is heel duidelijk afgebakend wie er effectief gebruik van kan maken, alleen moet de boodschap bij de mensen terechtkomen. Ik wil u vragen of u ook de denkoefening aangaat dat aan de mensen die die rechten hebben, dat ook duidelijk kan worden gecommuniceerd of dat die communicatie kan worden verbeterd, aangezien het aantal aanvragen heel laag is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Ceysens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de geplande administratieve hervorming van het beleidsdomein RWO - 1779 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens: Minister, ik wil terugrijpen naar een vraag om uitleg van een aantal maanden geleden waarbij we het hadden over de voortschrijdende ontvoogding. Er worden steeds meer gemeenten ontvoogd. Ik heb u toen hardop de vraag gesteld wat we verder zullen doen met onze gewestelijke ambtenaren. Zullen die andere taken krijgen, of zal het aantal gewestelijke ambtenaren verkleinen in de toekomst?

U schetste toen een heel uitgebreid beeld van alle wijzigende taken die op de gewestelijke ambtenaren afkomen. Ik kreeg min of meer de indruk dat er nu nog meer taken zijn voor de gewestelijke ambtenaren na de ontvoogding dan ervoor.

Ik was enigszins verbaasd toen ik enige weken geleden vaststelde dat er door de leidende ambtenaren van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) en van de agentschappen Ruimte en Erfgoed en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE), een communicatie gedaan werd naar alle medewerkers van deze entiteiten waarin een nakende hervorming werd aangekondigd. Hier in deze commissie hebben meerdere collega's bij de bespreking van de beheersovereenkomsten van een aantal agentschappen, net voor de paasvakantie, het gehad hebben over de nakende hervorming in het beleidsveld Onroerend Erfgoed. Maar uit de communicatie die nu wordt gevoerd, blijkt dat er ook voor Ruimtelijke Ordening eventuele hervormingen worden onderzocht.

Uiteraard ben ik het met u eens dat de werking en de taakverdeling van de administratie permanent geëvalueerd moet worden op zowel de efficiëntie als de doelmatigheid. Alleen ben ik enigszins verrast, minister, omdat ik in oktober, bij het beluisteren van uw antwoord, niet echt de indruk had dat er grote wijzigingen nodig of wenselijk waren.

Minister, wat deed u van gedacht veranderen? Hoe bereidt u de hervorming voor? Over welke timing spreken we? Kunt u daar op heel korte termijn meer over zeggen? Welke omvang hebben de denkpijlers die vandaag bewandeld worden? Betekent uw hervorming ook een vermindering van het aantal ambtenaren?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: In het kader van de ontvoogding zijn er heel wat ambtenaren die minder werk hebben. Er zijn 77 steden en gemeenten van de 308 ontvoogd. In de toekomst is het uw ambitie, minister, om dat naar 308 te brengen. Dan denk ik dat de last voor de ambtenaren veel minder zou moeten zijn.

De vraag is of ze niet meer taken kunnen doen naar aanleiding van planologie en wat dat betreft de gemeenten deels ontlasten. Nu is het zo dat de gemeenten bijvoorbeeld planologische attesten krijgen, ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) moeten opmaken en zo meer. De Vlaamse overheid vraagt vaak dat ze een RUP of een masterplan opmaken. Ik zou voorstellen dat de ambtenaren de ontvoogde gemeenten in de planologie tijdelijk bijstaan. Dat gebeurt ook omgekeerd: veel steden en gemeenten hebben vaak bijgesprongen in taken die normaal tot de Vlaamse overheid behoorden. We zien dat bijvoorbeeld in het huisvestingsbeleid voor de controles van de kwaliteit van de woningen en ook naar aanleiding van andere taken zoals de opmaak van de inventaris van bouwkundig erfgoed. Er was altijd een soort wisselwerking tussen de twee met het oog op het beste bestuur voor de inwoner.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Van Volcem, voor uw vraag verwijs ik naar het antwoord dat ik op 15 december 2010 heb gegeven. Daarin zeg ik dat we dat moeten bekijken.

Het verbaast mij dus dat u verbaasd bent, maar dat zal aan mij liggen, want ik moet een verkeerde indruk hebben gegeven. Ik heb het verslag opnieuw bekeken. U zegt dat u een bepaalde indruk hebt gekregen en dat was zeker niet mijn bedoeling.

Ik heb een aantal punten van het debat van 15 december bekeken. Toen heb ik aangekondigd dat we onder meer de ontvoogding moesten aanwenden om de taken van het gewest inzake Ruimtelijke Ordening opnieuw scherp te stellen: wat zijn de taken, wat zijn ze niet, wat moeten we doen en wat niet? Dat heb ik toen uitdrukkelijk naar voren gebracht.

Ik heb ook letterlijk gezegd dat een grondige herformulering nodig was van de opdrachten die door de administratie op Vlaams niveau moeten worden opgenomen om aan de huidige en aan de toekomstige beleidsuitdagingen een antwoord te kunnen bieden. Op 15 december heb ik ook gezegd dat ik daarvoor de administratie een interne opdracht heb gegeven. Ik kijk gewoon even in het verslag. Ik zal u een andere indruk hebben gegeven dan mijn bedoeling was, want ik had toen al aan de administratie een interne opdracht gegeven. Ik had gevraagd om een herdefiniëring te doen van de vijf opdrachten van het beleidsveld Ruimtelijke Ordening. Ik zei toen dat die vijf opdrachten zijn: beleidsvoorbereiding, beleidsuitvoering, monitoring, beleidsevaluatie en als laatste de handhaving als een afzonderlijke taak. Die oefening is bezig. Omdat er in het departement en het agentschap wat rumoer over was, hebben we het nodig geacht om duidelijk te maken dat we die oefening aan het maken zijn, maar er zal verder overleg over gebeuren.

Als ik kijk naar het witboek Interne Staatshervorming, spoor dat met de hele filosofie. Wat Ruimtelijke Ordening betreft, wordt in het witboek Interne Staatshervorming resoluut de

kaart getrokken van sterke lokale besturen, maximale subsidiariteit en complementariteit tussen de verschillende bestuursniveaus.

Ik ben er ook van overtuigd dat als je naar een herdefiniëring van taken gaat, je een transitieproces moet hebben. Je komt vandaag in een situatie met een bepaald aantal ontvoogde gemeenten, en hopelijk naar meer, want zoals ik op 15 december heb gezegd, kunnen we niet op twee snelheden blijven werken. We moeten dus kijken wat een oplossing is. Van de toestand van vandaag moet je naar een transitie gaan naar de gewenste toestand in de toekomst.

De oefening loopt nog zoals ik zei. Intern is ze nog niet afgerond. De oefening is dus bezig. Wij hebben die opdracht gegeven aan de administrateur-generaal en de secretaris-generaal. Zij hebben daar wat werk rond geleverd. Sommige zaken beginnen echter te lekken waardoor er ongerustheid wordt gecreëerd, wat eigenlijk niet nodig is. Er zal een transitieproces zijn en er zal voldoende overleg zijn binnen de Vlaamse Regering. Deze oefening is volop bezig. Ik kan op dit moment dan ook niet zeggen hoeveel meer of minder ambtenaren er nodig zullen zijn en welke timing er wordt gehanteerd. Door geruchten was er echter enige ongerustheid ontstaan. Ik achtte het dan ook nuttig en zinvol om daarover een communicatie de buitenwereld in te sturen. Ik hoop dat nu duidelijk is dat u en mevrouw Van Volcem gelijk hadden dat er een wijziging aan de gang is. Wij beseffen dat en gaan nu na op welke manier die wijzigingen een effect zullen hebben op de werking van het departement en het agentschap. De vijf taken die ik net heb opgesomd, moeten we op een efficiëntere manier opnemen zodat dit de ruimtelijke ordening ten goede komt.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Minister, het gaat hier niet over wie gelijk heeft, maar wel over waar we naartoe gaan. Ik begrijp dat u niet kunt antwoorden op mijn vraag over de omvang van die hervorming, meer bepaald of er sprake is van een eventuele vermindering van het aantal ambtenaren. Het lijkt me echter wel logisch dat er op voorhand een timing wordt vooropgesteld.

Minister Philippe Muylers: Ik heb al geleerd dat het gevaarlijk kan zijn om een duidelijke timing naar voren te schuiven omdat heel wat factoren die timing kunnen beïnvloeden. We zijn ermee bezig en we zijn al goed gevorderd. Anders zouden we niets naar buiten hebben gebracht.

Om een hervorming door te voeren, moet er voldoende draagvlak zijn binnen en buiten de organisatie. Het is heel moeilijk in te schatten welke timing daarvoor haalbaar is. Ik ben echter van plan om daar gestaag en met enige spoed aan verder te werken. Ik hoop dat we dit op korte termijn kunnen afwerken. Ik ben er immers van overtuigd dat transitieprocessen niet te lang vaag mogen worden gehouden.

De heer Lode Ceyskens: Ik geef u gelijk dat u eerst zoekt naar een draagvlak. Ik noteer ook dat u geen deadlines stelt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de regelgeving inzake planologische attesten - 1858 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, met de inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening op 1 september 2009 is de regelgeving inzake planologische

attesten op een aantal punten gewijzigd. Toch ervaren wij een aantal onduidelijkheden binnen de administratie. Het gaat over de toepassing van de artikelen 4.4.24, 4.4.25 en 4.4.26.

Het planologisch attest kan uitspraak doen over het feit of een bestaand, hoofdzakelijk vergund en niet-verkrot bedrijf al dan niet behouden kan worden op de plaats waar het gevestigd is. Ik ga ervan uit dat deze bedrijven dergelijk attest kunnen aanvragen indien hun toestand afwijkt van de bestaande stedenbouwkundige voorschriften. Dit is niet alleen het geval bij afwijking van de toepasselijke bestemming, maar ook bij afwijking van andere toepasselijke stedenbouwkundige voorschriften, zoals onder andere het aantal bouwlagen en de maximaal mogelijke vloerterreinindex. Minister, klopt mijn interpretatie?

Overeenkomstig artikel 4.4.24, tweede lid, moet het planologisch attest vermelden of een procedure tot opmaak of wijziging van een RUP of plan van aanleg zal worden opgestart. Het bevoegde bestuursorgaan kan beslissen om dergelijke procedure niet op te starten. Maar artikel 4.4.26, paragraaf 1, bepaalt dat het betrokken bestuursorgaan verplicht is om een voorontwerp van RUP of bijzonder plan van aanleg op te maken. Dat geldt als het attest besluit dat het bedrijf behouden kan worden op de plaats waar het gevestigd is en/of als dat behoud of die ontwikkelingsmogelijkheden de opmaak of wijziging van een RUP of plan van aanleg veronderstellen. Met veronderstellen bedoel ik: als er toekomstige groei gepland is. In die gevallen van verplichte vaststelling kan aan de aanvrager een stedenbouwkundige of milieuvergunning worden verleend, in afwijking van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften.

Concreet had ik graag vernomen of het bevoegde bestuursorgaan op rechtsgeldige wijze kan beslissen om geen procedure tot opmaak of wijziging van een RUP of een plan van aanleg vast te stellen indien beslist is tot het behoud van het bedrijf op de plaats waar het gevestigd is. Dan heb ik drie scenario's bedacht: zonder bijkomende ontwikkelingsmogelijkheden op korte en lange termijn; met bijkomende ontwikkelingsmogelijkheden op korte termijn, maar niet op lange termijn; met bijkomende ontwikkelingsmogelijkheden op korte en op lange termijn.

Vooraf het antwoord op het tweede scenario interesseert mij. Ik denk dat het bestuursorgaan in dat geval verplicht is tot het opstarten van de procedure zodra de bijkomende ontwikkelingsmogelijkheden op korte termijn de opmaak of wijziging van een RUP of een plan van aanleg veronderstellen. Dit is dus niet per definitie het geval. Het bevoegde bestuursorgaan zal dus de mogelijkheid hebben om niet tot de opmaak of wijziging van een RUP of een plan van aanleg te beslissen, bijvoorbeeld indien het bedrijf in de juiste bestemmingszone is gelegen, maar de stedenbouwkundige voorschriften enkel de toegestane bijkomende ontwikkelingsmogelijkheden op korte termijn toestaan, maar niet die op lange termijn.

Minister, kunt u de voorgaande interpretaties bevestigen? Kan het bevoegde bestuursorgaan beslissen om geen opmaak of wijziging inzake een RUP vast te stellen indien beslist is tot behoud van het bedrijf in de drie voornoemde gevallen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Van Volcem, in de vraagstelling wordt terecht opgemerkt dat in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de regeling over het planologisch attest een aparte regeling is in het hoofdstuk met afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften in het vergunningenbeleid. Wat bedrijven betreft, zijn er de artikelen 4.4.16 tot 4.4.23 van de codex. De regeling van het planologisch attest die is opgenomen in de codex gaat over vragen van bedrijven die verder gaan dan de gewone afwijkingmogelijkheden, en waarvoor dus de wijziging van een plan nodig is om de gevraagde bestemming of uitbreiding mogelijk te maken. Het gaat echt over een wijziging van plan. Daarvoor is het zinvol om met een planologisch attest te werken.

Met het basisprincipe dat het planologisch attest bedoeld is voor gevallen waarin de wens van een bedrijf een planwijziging veronderstelt, hebben we ook een antwoord op uw eerste

interpretatievraag. Het planologisch attest is niet alleen bedoeld voor gevallen waarbij een bedrijf een wijziging beoogt van de voorschriften die met de bestemming te maken hebben. De regeling is ook bedoeld voor gevallen waarin stedenbouwkundige voorschriften de door het bedrijf gewenste ontwikkeling verhinderen. Als er voorschriften bestaan voor een bepaalde hoogte en een bedrijf wil die hoogte overschrijden, dan kan met een planologisch attest worden gewerkt.

Ik ga nu verder in op de hypothesen die u in uw vraag vooropstelt. Eerst nog dit: als noch het behoud van het bedrijf, noch de door het bedrijf gewenste korte- én langetermijnontwikkelingen een planwijziging veronderstellen, dan is een aanvraag tot attest onontvankelijk. Dat is trouwens zo bepaald in het uitvoeringsbesluit over het planologisch attest. Maar het is ook logisch gelet op wat ik in mijn inleiding zei. Ofwel kan het bedrijf volstaan met de huidige planvoorschriften en met de rechtstreekse afwijkingmogelijkheden in het vergunningenbeleid, ofwel is een planwijziging nodig. Als het kan volstaan zonder, is er geen planwijziging nodig. Alleen bij een planwijziging is de regeling van het planologisch attest relevant.

Dat betekent meteen dat de hypothese c in uw vraag nagenoeg onmogelijk is. Een planologisch attest waarbij de bevoegde overheid stelt dat het bedrijf behouden kan blijven én ook de korte- en langetermijnontwikkelingen gunstig worden beoordeeld, maar waarbij de overheid zegt dat er geen planwijziging komt, is uitgesloten.

Hypothese a in uw vraag is wel realistisch. Het kan dat de bevoegde overheid in een attest het behoud gunstig beoordeelt – het bedrijf kan dus blijven –, maar tegelijk concludeert dat er geen planwijziging aan te pas komt. Dan gaat het om een geval waarbij het behoud mogelijk is binnen de bestaande voorschriften, eventueel met toepassing van de rechtstreekse afwijkingmogelijkheden. Als de bijkomende ontwikkelingen, zoals uitbreiding, die het bedrijf wenst, een planwijziging veronderstellen maar niet gunstig worden beoordeeld, moet de overheid zich ook niet tot een planwijziging engageren. Het bedrijf krijgt dan geen planologisch attest voor een uitbreiding maar wel voor behoud.

Om dezelfde redenen is hypothese b ook realistisch. Als het behoud en de kortetermijnbehoefte mogelijk zijn binnen de bestaande voorschriften, eventueel met toepassing van de rechtstreekse afwijkingmogelijkheden, en enkel de langetermijnontwikkelingen veronderstellen een planwijziging, dan is het mogelijk dat de bevoegde overheid zich gunstig uitsprekt over het behoud en de kortetermijnbehoefte, en zich niet engageert tot planwijziging omdat ze de langetermijnbehoefte niet inwilligt. In uw vraag gaf u een correct voorbeeld, met name dat een bedrijf zone-eigen is en ook de kortetermijnbehoefte nog kunnen worden opgevangen binnen de bedrijfsbestemming, maar de overheid de langetermijnbehoefte en de ermee samenhangende uitbreiding van het bedrijventerrein na een ruimtelijke afweging niet gunstig beoordeelt. Dat is een typisch geval. Behoud op korte termijn kan, maar op de langetermijnplannen zegt de gemeente nee.

De huidige regeling van het planologisch attest in de codex is sluitend. De codex stelt dat de bevoegde overheid zich moet uitspreken over zowel het behoud als de korte- en langetermijnbehoefte. Daarnaast moet de bevoegde overheid zeggen of die uitspraak ook een planwijziging inhoudt, en dat moet volgens de codex consequent zijn met de uitspraak over de korte- en langetermijnbehoefte. Men moet naar planwijzigingsvoorstellen gaan. Ik verwijs ook naar de parlementaire voorbereiding van de huidige regeling over het planologisch attest dat bij amendement in het decreet gekomen. Het gaat om stuk 2011, nummer 3, van het zittingsjaar 2008-2009, op pagina 34. De toelichting bij het amendement verwijst naar de regeling die tot dan toe bestond en verantwoordt de nieuwe regeling. Ik zal die niet citeren, u kunt dat wel terugvinden.

Om af te sluiten wil ik ook nog het verband verduidelijken met de zogenaamde kortetermijnvergunning waar ik het in het begin van mijn antwoord over had en wat u ook in de vraag vermeldt. Volgens artikel 4.4.26 van de codex kan er een vergunning afgegeven

worden voor de kortetermijnbehoeften als de overheid zich in een planologisch attest heeft geëngageerd tot planopmaak of planwijziging. Als de overheid dus zegt dat het behoud oké is, evenals de kortetermijnbehoefte, en een planologisch attest geeft, betekent dat dat ze automatisch ook zegt dat het plan zal worden gewijzigd zodat dit mogelijk wordt. In dat geval kan er al een vergunning worden gegeven. Het is enkel in een dergelijk geval mogelijk. Om die reden wordt de betrokken vergunning in de parlementaire voorbereiding van de wetgeving en in de rechtsleer een ‘anticipatieve vergunning’ genoemd: ze wordt afgeleverd voorafgaand aan of in afwachting van de planwijziging. Anticiperend op een planwijziging, wordt er toch al een vergunning gegeven.

Een planologisch attest dat zou vermelden dat geen plan zal worden opgemaakt, maar dat wel een vergunning in het vooruitzicht stelt op grond van het planologisch attest, is een onwettig attest. Als in een planologisch attest wordt verwacht dat er een wijziging komt, dan moet die planwijziging er ook komen. Op basis daarvan kan een vergunning afgeleverd worden. Het kan geen basis zijn voor een wettige vergunning als dat niet het geval is.

Dat strookt met wat ik daarnet heb gezegd over het verband tussen de uitspraak over behoud, kortetermijnontwikkelingen en langetermijnontwikkelingen enerzijds en de uitspraak over de planopmaak anderzijds. Ofwel zijn de kortetermijnontwikkelingen vergunbaar op grond van de huidige bestemming en eventueel de rechtstreekse afwijkingmogelijkheden van artikel 4.4.16 tot 4.4.23 en dan is er geen planwijziging nodig en ook geen vergunning op basis van een planologisch attest. Ofwel is er wel een planwijziging nodig voor de kortetermijnontwikkelingen en als de overheid die dan gunstig beoordeelt, kan ze niet anders dan zich te engageren voor een planwijziging. Op dat moment kan de anticipatieve vergunning op grond van het planologisch attest worden afgeleverd.

Het zou trouwens niet goed zijn een kortetermijnvergunning af te leveren en het plan dan niet te wijzigen, want dan komt het bedrijf vroeg of laat toch weer in de problemen bij de verlenging van de milieuvergunning en dergelijke. Het kan ook niet, het is onwettig als dat gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, maar ik heb nog een kleine vraag die verband houdt met de vorige. Een RUP opmaken is heel arbeidsintensief, en dus gebeurt het vaak dat steden en gemeenten dit werk uitbesteden. Dat brengt een kost met zich mee, het gaat soms over 15.000 euro, soms over 20.000 euro. De stad of de gemeente heeft natuurlijk ook een begroting. De beslissing kan worden genomen om een planologisch attest af te leveren of om een RUP te laten opmaken, maar het bedrijf wil dit soms liever vandaag dan morgen, het wil niet wachten tot het moment dat dit in de begroting past of tot de begrotingswijziging gepasseerd is. Kunnen de kosten van het RUP verhaald worden op de aanvrager?

Minister Philippe Muylers: Neen.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Dat zou nochtans veel oplossen, men is ook bereid om te betalen voor het RUP. Ik begrijp anderzijds ook wel dat wij zeggen dat het een zaak van algemeen belang is.

Naar het schijnt, is dit een praktijk die in veel gemeenten voorkomt. De kost van de opmaak van het RUP die wordt uitbesteed, wordt als een last van de vergunning opgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister, een planwijziging kan dus ofwel de voorschriften inhouden ofwel een effectieve bestemmingswijziging, dat is nu duidelijk.

Ik heb een bijkomend vraagje. U haalt aan dat een planologisch attest in principe kan stellen dat een bedrijf op korte termijn kan blijven bestaan op een bepaalde plek en in een bepaalde situatie, maar ik meen uit uw antwoord ook begrepen te hebben dat een planologisch attest

ook effectief de uitspraak kan doen over een bedrijf in een bepaalde situatie, ook al ligt dat in een verkeerde zonering, dat in principe een bepaalde uitbreiding mogelijk is.

U haalt vervolgens aan dat de beslissing of een RUP moet worden opgemaakt, wat dan trouwens binnen de twee jaar moet gebeuren, of niet, consistent moet zijn met de uitspraak in het planologisch attest. Mag ik daaruit afleiden dat als in het planologisch attest wordt toegelaten aan een bedrijf dat niet zone-eigen gelegen is, om in de toekomst beperkte uitbreidingen mogelijk te maken, dit in principe altijd gevolgd moet worden door een bestemmingswijziging? Is het een logische redenering dat er altijd een bestemmingsplanwijziging moet volgen en eigenlijk dus ook een RUP? Dit lijkt me de reden voor de opmaak van veel RUP's voor zonevreemde bedrijven of bestemmingswijzigingen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Rombouts, als de klassieke afwijkingen van artikelen 4.4.16 tot 4.4.23 onvoldoende zijn om de toelating tot uitbreiding te geven, als die nergens onder de gewone klassieke afwijkingen valt en er dus een planwijziging nodig is om te legaliseren, dan moet wie een planologisch attest geeft, effectief ook de stap zetten naar een wijziging van de plannen.

Ik wil hierbij duidelijk zeggen dat dit een voorafname is. Het planologisch attest garandeert nooit de zekerheid dat daarna het plan naar alle procedures gerealiseerd wordt. Het is eigenlijk een inspanningsverbintenis van de gemeente om het proces in gang te zetten voor een planwijziging. Het zou nogal straf zijn dat vooraleer een openbaar onderzoek is gebeurd, of een MER wordt opgemaakt, al wordt gezegd dat alles in orde is. Wat gezegd wordt, is dat we ons kunnen inleven in de bestaande situatie, in de kortetermijn- en eventueel in de langetermijnbehoefte van het bedrijf en we daarom de inspanning zullen leveren om tot een planwijziging te komen. De garantie geven dat die planwijziging gerealiseerd wordt, dat is iets anders.

Mevrouw Van Volcem, in het verleden werden al parlementaire vragen gesteld over de cofinanciering en ook toen werd gesteld dat die niet kan. Er zou natuurlijk een rare situatie ontstaan als we RUP's laten betalen door de bedrijven – dat lijkt me de mogelijkheid om rechter en partij te zijn – in de hand te werken. Ik zou het moeten bekijken, maar ik meen dat in het verleden heel duidelijk werd gesteld dat dit geen optie is.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik zou graag hebben dat dit onderzocht wordt. Als de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar een objectief en onafhankelijk advies geeft dat het bedrijf daar hoort en kan blijven, en als het college ook beslist dat het kan, dan gaat het eigenlijk gewoon nog over middelen waarin de overheid moet voorzien om een planologische uitbreiding waar te maken. Ik meen niet dat het gaat over het laten betalen voor een vergunning. De uitbesteding wordt betaald door een derde, zo niet is het de planologisch ambtenaar van de stad die het bedrijf helpt en het RUP opmaakt, en daarmee zijn ook arbeidskosten gemoeid. De bevolking zou kunnen opmerken dat een ambtenaar een jaar lang werkt voor een individueel bedrijf, dat daar dus een stuk van de begroting naartoe gaat en dat de voordelen voor het individuele bedrijf zijn. U zou de redenering dus evengoed kunnen omdraaien.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik heb een technische aanvulling. Ik heb ooit de vermetelheid gehad in mijn gemeente om een reglement te laten goedkeuren waarbij voor RUP's die een gevolg waren van planologische attesten, de kost gedeeltelijk kon worden verhaald op degenen die ervan profiteerden. Dat werd goedgekeurd door de gemeenteraad maar nadien vernietigd, omdat men vond dat elk RUP in principe van algemeen belang moet zijn en de kosten dus nergens anders kunnen worden verhaald dan op het eigen financiële vermogen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het principe 'niemand kan rechter zijn in zijn eigen zaak' bij het behandelen van bezwaarschriften bij een openbaar onderzoek aansluitend op de deontologische code voor de GECORO-leden (Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening) - 1883 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister, deze vraag is geënt op een concrete bestaande situatie maar is geen lokale problematiek, want dit kan gevolgen hebben voor alle gemeenten. Het is niet de eerste vraag die ik stel over de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (GECORO). Aansluitend op de deontologische code voor de leden van de GECORO in het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 heb ik dus een vraag naar aanleiding van een situatie die zich in een GECORO voordeed.

De vertegenwoordigers van een geleding dienden namens de vereniging waarin ze actief zijn een bezwaarschrift in tijdens het openbaar onderzoek naar een RUP. Bij het uitwerken van het advies hierover heeft de voorzitter die vertegenwoordigers bij de beraadslaging en stemming over hun eigen bezwaarschrift, dat ze indienden namens de vereniging waarin ze actief zijn, gevraagd de vergadering te verlaten. Ze hebben met andere woorden de volledige beraadslaging en stemmingen kunnen meemaken, met uitzondering van die over het bezwaarschrift dat ze zelf indienden.

Over deze actie van de voorzitter van de GECORO hebben de vertegenwoordigers van de verenigingen hun twijfel geuit. Enerzijds is het duidelijk dat de betrokken vertegenwoordigers met hun bezwaarschrift geen persoonlijk belang hebben: ze handelen voor de verenigingen waarin ze actief zijn. Anderzijds is er ook het algemene rechtsprincipe: 'nemo iudex in propria causa' of 'niemand kan rechter zijn in zijn eigen zaak'.

De deontologische code biedt hierover geen duidelijkheid: mag een vertegenwoordiger van een geleding, bijvoorbeeld een natuurvereniging of een landbouwersorganisatie, aanwezig zijn bij de beraadslaging en stemming over een bezwaarschrift dat hij zelf indiende namens zijn vereniging, bijvoorbeeld als voorzitter van Natuurpunt of van een lokale afdeling van de Boerenbond? Heeft zijn vereniging dan geen voordeel ten opzichte van andere verenigingen van dezelfde geleding die niet in de GECORO zetelen? En wat indien een lid van een geleding dat bezwaarschrift van de vereniging zou laten indienen door een lid van de vereniging die geen GECORO-lid is? Formeel behandelt hij dan het eigen bezwaarschrift niet, maar volstaat dit om te voldoen aan voornoemd rechtsprincipe?

Onze bezorgdheid is dat bij een strikt formalistische redenering, zoals vaak door de Raad van State gehanteerd, het feit dat iemand mee beslist over zijn eigen bezwaarschrift dat hij heeft ingediend namens een vereniging, zou kunnen leiden tot de vernietiging van een RUP. Minister, kunt u meer duidelijkheid verschaffen?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik wil de vraag uitbreiden. Het gaat niet enkel over de beraadslaging. Wat als die persoon deelneemt aan het debat en de toelichting en zijn pleidooi daar mondeling houdt, en misschien nadien vertrekt bij de stemming?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Logist, het is niet de eerste keer dat we het daarover hebben. Net voor de paasvakantie, op 23 maart, behandelden we hier ook een vraag over

belangenvermenging. Dit ligt wat in het verlengde daarvan, hoewel het toch een heel andere problematiek is.

De decreetgever heeft expliciet gekozen voor vertegenwoordigers van diverse maatschappelijke geledingen in de GECORO. Dat staat in het decreet. Het is de gemeente zelf die kiest welke maatschappelijke geledingen precies in haar GECORO vertegenwoordigd zijn, maar er is duidelijk een decretale basis voor dat verenigingen die maatschappelijke belangen vertegenwoordigen worden opgenomen in de GECORO.

Als een vereniging representatief is voor een maatschappelijke geleding, mag worden verondersteld dat ze garant staat voor een bepaald collectief belang. Als die vereniging vervolgens in een openbaar onderzoek reageert en de vertegenwoordiger van die vereniging is in de GECORO aanwezig bij de bespreking en de beraadslaging, dan is er geen sprake van belangenvermenging. De decreetgever heeft er immers precies voor gekozen om een aantal collectieve belangen vertegenwoordigd te zien in de GECORO. Het is dus eigenlijk geen rechter-en-partijsituatie.

Het is niet omdat de voorzitter van de plaatselijke Boerenbond of van de groene beweging in de GECORO zit, dat die afwezig moet zijn bij de beraadslaging enzovoort. Die persoon vertegenwoordigt een collectief belang. Een vertegenwoordiger van een maatschappelijke geleding hoeft dus in principe de vergadering niet te verlaten bij de bespreking van een reactie in het openbaar onderzoek, zelfs niet als het de bespreking is van een opmerking gemaakt vanuit zijn vereniging.

Ik wil daar wel twee belangrijke kanttekeningen bij plaatsen. Ten eerste moet het bezwaarschrift in kwestie wel degelijk betrekking hebben op een collectief belang. Een landbouworganisatie of natuurvereniging bijvoorbeeld mag inderdaad opkomen voor landbouw of natuur in de gemeente en kan dat ook in openbare onderzoeken en in de GECORO bepleiten. Maar er kan sprake zijn van een individueel of persoonlijk belang en dan moet het verbod op belangenvermenging uiteraard worden gerespecteerd.

Ik geef een voorbeeld. Stel dat een natuurvereniging eigenaar is van een onthaalcentrum aan de rand van een natuurgebied en er wordt in de GECORO een plan besproken dat expliciet ingaat op herbouw- of uitbreidingsmogelijkheden van dat onthaalcentrum. Dan is er een persoonlijk belang en zit je in de andere situatie.

De tweede kanttekening gaat over de goede werking van de GECORO. We mogen van de vertegenwoordigers van maatschappelijke belangengroepen in de GECORO toch wel een volwassen houding verwachten. Als de vereniging die hen afgevaardigd heeft, een bezwaarschrift heeft ingediend in een openbaar onderzoek, moeten ze dat in de GECORO niet met hand en tand verdedigen of er minutenlang over uitweiden. Het punt is gemaakt in het bezwaarschrift. Zoals u zegt, hebben anderen misschien niet dezelfde kans, want het kan zijn dat de landbouw niet is opgenomen en de natuurbeweging wel of andersom. Die persoon is dan lid van een adviescommissie, met als taak het globale plaatje te bekijken en tot een geïntegreerd advies te komen. Het kan zijn dat zijn beweging een bezwaarschrift heeft ingediend, maar dat men in de bespreking toch tot andere conclusies komt. Dat is de volwassen houding die we mogen verwachten.

De leden van de adviescommissie hebben een rugzak bij van hun achterban. Die mogen ze in gedachten houden, maar niet met hand en tand komen verdedigen. Dat is niet de manier om te komen tot de goede werking van een GECORO. Het is de collectieve verantwoordelijkheid van alle leden samen om tot een advies te komen. Dat is zo vastgelegd in de deontologische code van de commissie. Om dezelfde reden kan het niet de bedoeling zijn dat leden van de GECORO om de haverklap minderheidsstandpunten laten noteren om aan de achterban te kunnen bewijzen dat ze het standpunt goed en hard verdedigd hebben.

Ik concludeer dat er zich in principe geen rechter-en-partijsituatie stelt, maar dat er, zoals in elk goed besluitvormingsproces, toch enige waakzaamheid nodig is om dergelijke situaties te vermijden. Ik denk dat de deontologische code daarvoor nog altijd een goed kader biedt.

De heer Marcel Logist: Ik dank u voor uw antwoord, minister.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■